

Handleiding traject LWOO en PrO voor het schooljaar 2023-2024

1. Bereikbaarheid

Het samenwerkingsverband, Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe, is gehuisvest in Harderwijk.

Contactinformatie:

St. Leerlingenzorg NW-Veluwe

Gelreweg 22

3843 AN Harderwijk

Telefoon : 0341-842834

e-mail : info@leerlingenzorgnwv.nl

website : www.leerlingenzorgnwv.nl

Het secretariaat is van maandag tot en met vrijdag bereikbaar. Communicatie per e-mail heeft onze voorkeur. Doorgaans wordt op e-mailberichten uiterlijk binnen 2 werkdagen gereageerd.

Voor het beoordelen van dossiers en toekennen van beschikkingen heeft de St. Leerlingenzorg een Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL NW-Veluwe)

De PCL NW-Veluwe bestaat uit:

Gert van de Kamp, voorzitter

Derko Slot, gedragsdeskundige

Klaske Hekman, gedragsdeskundige

Hetty Troost, gedragsdeskundige

Elke van de Heuvel, gedragsdeskundige

Annie de Groot, gedragsdeskundige

Secretariaat:

Dorien Engeltjes

Contactpersoon voor LWOO-PrO dossiers:

Coby Krooneman

Overzicht VO-scholen waarvoor de St. Leerlingenzorg beschikkingen afgeeft:

- Nuborgh College in Elburg en Nunspeet
- Van Kinsbergen college in Elburg
- Morgen College in Harderwijk, incl. de locatie Oriënt in Zeewolde
- Mijnschool in Harderwijk
- Chr. College Groevenbeek in Ermelo en Putten
- Aeres VMBO Nijkerk
- Corlaer College in Nijkerk
- Accent Nijkerk

2. Inleiding

Net als voorheen nemen de scholen voor (speciaal) basisonderwijs het drempelonderzoek af bij leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben in het Voortgezet Onderwijs (VO) én bij leerlingen waarover twijfel bestaat. We stellen het op prijs als die onderzoeken vóór de herfstvakantie afgenomen worden doch uiterlijk in februari.

2.1 *Het IQ-criterium voor leerlingen in het leerwegondersteunend onderwijs*

Net als voorgaand jaar wordt het IQ-criterium losgelaten voor leerlingen in het LWOO. Dit betekent dat een leerling die op twee van de vier gebieden, waaronder in ieder geval begrijpend lezen of inzichtelijk rekenen, een leerachterstand heeft tussen 25 en 50% in aanmerking komt voor LWOO. Ook wanneer het IQ hoger is dan 90.

Het gevolg is, dat we standaard niet meer het IQ testen en sociaal emotionele problematiek onderzoeken. Voor leerlingen met meer complexe problematiek en leerlingen in het grijze gebied kan een IQ-onderzoek soms aanvullende informatie geven die nodig is om de beste plek in het VO te bepalen. Dit kan de uitkomst zijn van overleg tussen de desbetreffende IB-er en een gedragsdeskundige van de PCL. In dat geval kiezen we (weer) voor de ADIT, die digitaal afgenomen kan worden binnen de eigen school.

De achtergrond bij het besluit het IQ-criterium voor het LWOO los te laten geven we hier weer: Intelligentietesten pretenderen het cognitieve vermogen te meten. In de praktijk blijkt echter, dat verschillende IQ-testen verschillende uitslagen geven bij dezelfde testpersoon. Dit werpt vragen op over de betrouwbaarheid van de gebruikte intelligentietesten (WISC-V, ADIT, WNV-NL¹). Daarnaast gebruikte de PCL een puntscore van het IQ als criterium, hetgeen suggereert dat cognitieve vermogens binnen een enkele score te vatten zijn; die we vervolgens als “ware” scores beoordelen. Terwijl deze score niet kan worden omschreven als de intelligentiescore maar slechts als indicatie². Een resultaat op een intelligentietest is dus nooit een voldoende onderbouwing wanneer in conclusies belangrijke uitspraken worden gedaan over de persoon en over het perspectief van deze persoon, bijvoorbeeld met betrekking tot onderwijs¹. Daarmee kan ook het IQ nooit doorslaggevend zijn in het wel of niet plaatsen van een leerling of het wel of niet toewijzen van een aanwijzing voor LWOO. Leerachterstanden en dossierinformatie met betrekking tot leerling-kenmerken geven een duidelijk beeld van de ondersteuningsbehoeften van de leerling, waardoor een IQ-score niet langer noodzakelijk is voor het toewijzen van extra ondersteuning.

2.2 *Het IQ-criterium voor leerlingen in het Praktijk Onderwijs (PrO)*

Voor leerlingen met leerachterstanden binnen de marges voor PrO (>50%) blijft nog wel een recent IQ-rapport nodig. Dit is een wettelijke verplichting. Ook voor deze leerlingen kan de ADIT worden gebruikt.

¹ Ruiter, S.A.J., Hurk, P.P.M. en Timmerman, M.E. (2017). *IQ-score is dringend aan modernisering toe*. Kind & Adolescent Praktijk, 1.

² Schouws, S. (2015). *Zin en onzin van het meten van intelligentie*. Psychopraktijk, 3.

Afhankelijk van de problematiek kan de desbetreffende school voor PrO incidenteel de WISC-V afnemen. Ook in deze gevallen zal dit de uitkomst zijn van onderling overleg tussen VO-school en PCL.

2.3 Vreemdelingen (vanuit het PO, de ISK of elders)

Met ingang van 2017 is de bekostigingssystematiek voor het onderwijs aan asielzoekerskinderen en andere nieuwkomers in de vo-leeftijd veranderd. Tot 2017 ontvingen scholen geld vanuit de reguliere bekostiging, met als peildatum 1 oktober. Vanaf 2017 geldt er een nieuwe regeling voor alle nieuwkomers in het vo die korter dan twee jaar in Nederland zijn. Deze regeling sluit beter aan bij de wisselende aantallen nieuwkomers op de scholen en kent vier peildata: 1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober. De leerlingen moeten:

- Ingeschreven staan als daadwerkelijk schoolgaand;
- Vreemdeling zijn volgens de Vreemdelingenwet 2000 (art. 1);
- Geen internationaal georiënteerd voortgezet onderwijs of Europees secundair onderwijs volgen.

Bekostiging nieuwkomers categorie 1 en 2 kalenderjaar 2022

- Voor nieuwkomers die bij de school zijn ingeschreven en na 1 oktober 2020 in Nederland zijn gekomen ontvangt de school 3.075,05 euro per kwartaal per nieuwkomer. Dit betreft categorie 1-nieuwkomers.
- Voor nieuwkomers die voor 1 oktober 2020 al in Nederland waren (en dus op de 1 oktober-telling 2021 één tot twee jaar in Nederland zijn), ontvangt de school circa € 6.900 per jaar aan reguliere bekostiging en 1.133,33 euro per nieuwkomer per kwartaal, tot het moment dat de leerling twee jaar in Nederland is. Dit gaat over categorie 2-nieuwkomers.

Naast de nieuwkomersbekostiging kunnen scholen voor voorbereidend werk een eenmalige opstartbekostiging van 16.950,48 euro in 2022 aanvragen bij DUO. Voorwaarde hiervoor is dat ze op de peildatum nieuwkomersbekostiging krijgen voor minimaal tien nieuwkomers. Hierbij is ook een verklaring van de gemeente nodig dat de opstartbekostiging nog niet eerder is ontvangen.

Zie voor meer actuele informatie:

<https://www.vo-raad.nl/onderwerpen/onderwijs-aan-nieuwkomers/praktijk-ondersteuning-nieuwkomersleerlingen-algemeen>

2.4 Grensverkeer

Indien een leerling binnenkomt met een beschikking uit een ander samenwerkingsverband, kan deze worden overgenomen. Indien een leerling geen beschikking heeft, dient de PCL NW-Veluwe hiervoor ingeschakeld te worden. We ontvangen graag de naam en geboortedatum van de leerling en school van herkomst. Het samenwerkingsverband neemt dan contact op met de school van herkomst. Zie voor meer informatie www.lowan.nl

2.5 Leerlingen uit klas 1 van het VO

Leerlingen uit het eerste leerjaar van het VO kunnen worden aangemeld **tot en met 31 december 2022**. De didactische leeftijd is bij deze leerlingen vastgesteld op 60. Voor hen gelden dezelfde criteria en regels als voor onder-instromers.

De school voor VO dient het onderwijskundig rapport in te vullen met recente informatie. Ook dienen de overdrachtsgegevens van het PO te worden toegevoegd.

Graag ontvangen we de volgende informatie:

1. Een OPP met recente informatie en een motivatie voor LWOO of PrO;
2. Beschikbare overdrachtsgegevens vanuit het PO;
3. Indien beschikbaar (en voor PrO noodzakelijk): recente intelligentiegegevens.

2.6 Leerlingen die tussentijds overstappen van LWOO naar PrO

Het komt voor dat leerlingen tussentijds overstappen van het VO naar PrO. Een aanwijzing voor LWOO dient dan omgezet te worden in een TLV voor PrO. Graag ontvangen we ter onderbouwing de volgende informatie:

1. Een OPP met recente informatie en een motivatie waarom een overstap naar PrO noodzakelijk / wenselijk is;
2. Recente intelligentiegegevens;
3. Aantoonbare betrokkenheid van ouders waaruit duidelijk wordt dat zij achter de overstap naar PrO staan. Dit kan d.m.v. een geëvalueerd en ondertekend OPP, of door een ingevulde zienswijze met handtekening;
4. Start OPP van de beoogde PrO school.

Bij twijfel is het altijd mogelijk om een PCL consultatie aan te vragen.

3. Criteria

De PCL NW-Veluwe geeft een toelaatbaarheidsverklaring tot het praktijkonderwijs (PrO) of een aanwijzing voor het leerwegondersteunend onderwijs (LWOO). Het dossier wordt beoordeeld op de volgende criteria:

Toelaatbaar tot het **praktijkonderwijs** zijn leerlingen met:

- Een leerachterstand van 50% (of meer) op twee van de volgende leergebieden, niet zijnde de combinatie technisch lezen en spelling, namelijk technisch lezen, begrijpend lezen, spellen en inzichtelijk rekenen;
- Een intelligentiequotiënt tussen 55 en 80

Toelaatbaar tot het **leerwegondersteunend onderwijs** zijn leerlingen met:

- Een leerachterstand tussen 25% en 50% op twee van de volgende leergebieden (niet zijnde de combinatie technisch lezen en spelling) namelijk technisch lezen, begrijpend lezen, spellen en inzichtelijk rekenen.

Bij leerlingen met tegenstrijdige criteria (sommige gegevens wijzen op LWOO, andere op PrO) en voor leerlingen met een IQ van 75 tot 80 kan er een keuze gemaakt worden tussen LWOO of PrO. De school van herkomst dient de keuze expliciet te beargumenteren in het onderwijskundig rapport.

Een school voor PrO kan geen LWOO aanvragen, dit is gekoppeld aan een school voor VMBO. Wel kan een leerling met een TLV voor PrO worden geplaatst in het LWOO mits de VO-school de benodigde ondersteuning kan bieden.

Ingeval van twijfel over de juiste plek in het VO neemt de PCL NW-Veluwe contact op met de beoogde VO-school.

We adviseren sinds schooljaar 2021-2022 ook voor leerlingen die starten op bijv. het Junior College, de transferklas van het Morgen College of in de VSO Verschoorschoolklas, een aanwijzing voor Leerwegondersteuning aan te vragen wanneer er sprake is van leerachterstanden. Veel van deze leerlingen stromen in de bovenbouw door naar een reguliere klas en kunnen dan alsnog aanspraak maken op leerwegondersteuning door de beschikking die in groep 8 is aangevraagd.

4. Inhoudelijke beoordeling:

De PCL baseert het oordeel over het afgeven van een beschikking mede op de 'ervaringen met de leerling tijdens het onderwijsleerproces'; zoals vastgelegd in het onderwijskundig rapport van de school van herkomst. De PCL heeft informatie nodig over de onderwijsgeschiedenis van de leerling om het dossier te kunnen beoordelen. Die informatie is ook belangrijk om gefundeerde adviezen te kunnen geven over de plaatsing (LWOO of PrO).

Het onderwijskundig rapport is het (verplichte) document waarmee het (S)BaO zijn ervaringen met de leerling vastlegt, zodat de VO-school waar de leerling wordt geplaatst de begeleiding van de leerling optimaal en tijdig kan continueren. De doorgaande lijn in de ontwikkeling van de leerling wordt hiermee zo veel mogelijk gewaarborgd.

De PCL geeft een beschikking af op basis van de 'ervaringen met de leerling tijdens het onderwijsleerproces'. Bij twijfel over plaatsing vindt er altijd overleg plaats met de school van herkomst en de V(S)O school van aanmelding. Een advies vanuit de PCL betekent niet automatisch plaatsing op de beoogde school.

5. Procedure binnen het samenwerkingsverband:

- Als de school voor (S)BaO LWOO heeft aangevraagd en de PCL is voornemens een TLV voor PrO af te geven, wordt contact opgenomen door een gedragsdeskundige, die o.a. zal verzoeken met ouders te overleggen. De PCL geeft pas een TLV PrO af als de wijziging met de ouders is besproken en de school hierover heeft teruggekoppeld met de PCL NW-Veluwe. Indien de school voor LWOO daartoe bereid is, kan een leerling met een TLV voor PrO in het LWOO worden geplaatst.
- Als uit het volledige, complete dossier blijkt dat een leerling in aanmerking kan komen voor LWOO of PrO, wordt het dossier via docuware doorgestuurd naar de intaker van de desbetreffende VO-school. De aanmeldende school krijgt hiervan een melding en kan het voorgenomen besluit kenbaar maken aan de ouders.
- Van de VO-school wordt gevraagd een start-OPP in docuware op te nemen. Zodra deze akkoord is bevonden, ontvangt de VO-school een aanwijzing voor LWOO dan wel een TLV voor PrO.
- De officiële beschikking, op logopapier en voorzien van handtekening, wordt per (digitale) post verstuurd naar de VO-school. Ouders krijgen een kopie hiervan en de aanleverende school voor (S)BaO krijgt een mailbericht.
- Als een leerling niet binnen de criteria voor LWOO valt, maar wel ondersteuning nodig heeft, wordt het dossier ook via docuware doorgestuurd naar de VO-school. Als de benodigde

ondersteuning niet binnen de basisondersteuning valt, kan de VO-school een arrangement aanvragen bij de PCL NW-Veluwe.